

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET
ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjárónak egészévre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjezőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér. Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 6 em-ként 6 fillér, többször közlésnél 4 fillérért közöltenek. — Bélyegdíj külön 60 fillér. Nyitólér sora 1 kor. Hirdetés és nyitólér díja előre fizetendő. — Hirdetéseket a lap részére elfogad minden hirdetői iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvtörő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok nem adtnak vissza.

A kereskedelmi minisztert várjuk.

(6. n.) Itt most voltaképpen példázatok lehetne elmondani bizonyos édes gyermekekről, a kik közül némelyik mostoha. Am ez, némileg már ösdi és így nem is háládatos. Uj és örvendetes az, hogy Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter személyesen óhajt meggyőződni arról, hogy hát miből is élünk mi itt székelyek.

Tudtunkkal ő az első kereskedelmi miniszter, a ki reánk, az édes haza mostoha gyermekeire is gondol. Minden köszönet és hála érte.

Nem tagadjuk, mi ezt a látogatást úgy a vármegye, mint az egész Székelyföld előrehaladása szempontjából rendkívül fontosnak tartjuk és tőle a jövőre nézve sokat is remélünk.

Haladásunk, vagyoni és gazdasági viszonyaink egyáltalában nincsenek arányban azon előnyökkel, melyeket Udvarhelymegyének, éppen a központi fekvéssel, már maga a természet is biztosítani akart.

A közgazdasági viszonyok javulása, a kereskedelem és ipar fejlődése elsősorban a jó közlekedési eszközöktől, a vasutak és országutaktól függ.

Beszéljünk először csak az utóbbiakról. Országutaink, érte ez alatt úgy az állami, mint a megyei utakat, a legkötényebbek.

És mi mégis távol vagyunk a legközelebbi szomszédainktól is

Az alföldi ember előtt szinte hihetetlen, hogy mi 25—30 kilométer utat 4 óra alatt kocsikázunk be. Pedig ez így van. Az a 25—30 kilométer ugyanis csupa hegy, csupa völgy. A teherszállítás még lassabban és nehezebben megy.

Ezért esik tőlünk Gyergyó-Szent-Miklós majdnem a világ végén. Igaz, hogy a libanoni ut most valamivel közelebb hozta. De a tengelyen való szállítás a legdrágább. A héjjasfalva—székely-

udvarhelyi vasut csak fél munka. Ennek tovább-építését várjuk elsősorban a miniszteri látogatástól.

A statisztika ugyan nehéz és unalmas tudomány, de hát hasznos. És így most kénytelenek vagyunk itt némely számadással is előállni, hogy annál szembetűnőbb kilássék, milyen szigorú szükségünk van e vonal kiépítésére.

Székely-Udvarhely város, a Székelyföld tulajdonképpen anyavárosa éppen a központban fekszik. Gyergyó-Szent-Miklós és vidéke, a mi Csikvármegyének körülbelül kétharmad részét képezi, közelebb esik Udvarhelyhez, mint Csik-Szeredához.

Gyergyó-Szent-Miklós 6104 polgára, ezenkívül vidékének 12 nagyközsége, melyek közül 9-nek 2000 lakosánál több van, összesen mintegy 38.102 székely testvérünk, már a földrajzi fekvésnél fogva is hozzánk gravitál.

Az ösztermeléssel foglalkozó 70 százaléknak Udvarhely lenne piacza, a 30 százalék kereskedő és iparosnak ez lenne legfőbb beszerzési helye. Mig a székelyudvarhelyi vonal tovább nem épül, ez csak részben van így.

A libanoni ut-e bajon csak félig-meddig segített.

Az már egészen másodrendű kérdés, hogy a vonalat Parajd-felé, vagy pedig a Sikaszó völgyön építenék. Az azonban bizonyos, hogy az épülő vonalnak ez csak egyik szárnya szabadna legyen. A másik szárnyvonal Csik-Szeredával kell, hogy összekapcsoljon.

A mostani közlekedési viszonyok mellett viczinális postaalapotaink egyszerűen mizerábilisek. Ma hamarabb válthatunk levelet Fiumével, mint Gyergyó-Remetével. Ezek az abnormis állapotok a vasuti vonalak kiépítésével szintén azonnal megszűnnének. Addig is a Libanon át feltétlenül szükséges egy kocsiposta beállításá-

Hozza Isten a minisztert minél előbb. Az ő személyes tapasztalatai bizonyynyal meghozzák a várt eredményeket.

Várjuk is erősen és készülünk a fogadására.

Iparkiallítás is lesz a tiszteletére s ez a legfontosabb argumentumunk, a mivel a vasuti kérésünket támogathatjuk.

Itt mutathatjuk meg ugyanis, hogy van a kiért és van a miért áldozni.

A székely háziipari cikkek mellett, igen helyesen, ott lesznek a város fejlettebb iparának válogatott produktumai is.

Ne tessék kicsinyelni ezt sem. Fontos, igen fontos és lényeges ez is.

Nem azért, mintha azt remélnék, hogy a miniszter meglátván Nagy, Orbán és Tamás, vagy mondjuk Benedek, Konrad és Társa csinos cipőkészítményeit, ezental innen szerezne be szükségletét; nem, korántsem. Hanem azért, mert bizonyynyal meglátja azt, hogy itt is tudunk olyan szép könyvet nyomtatni és kötni, mint Brassóban vagy más nagyobb városban, olyan csinos kabátot és cipőt készíteni, szóval megtudunk csinálni mindent úgy, mint sokkal nagyobb forgalmi helyeken. Tehát érdemesek vagyunk, hogy ilyen igazi központtá tegyen minket is

Nem kevésbé fontos a háziipar fellendítése sem. Ha ez megtörténne, a székely kívándorlás egészen más alakot öltene, sőt el is maradna.

Tudtunkkal Hegedűs az első kereskedelmi miniszter, a ki mi rajtunk székelyeken, az édes haza mostoha gyermekein is segíteni akar. Minden köszönet, minden dicséret és minden hála érte. Örömmel és lelkesedéssel várjuk; s már azzal is megvagyunk elégedve, hogy bajainkon segíteni akar. A székely ugyanis azt tartja, hogy mindent meglehet csinálni, csak akarni kell.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGYÁJA.

Miss Cecily.

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárgyaja.

— Irta: B. M. B. —

Amolyan pelyhedző állu jogászyerek voltam akkoriban. A belváros egyik előkelő utcájában volt csinos garcon lakasom, mely egyik tényezője volt szintén annak, hogy az előadásokat csak otthon hallgattam képeletemben, mialatt a szemem folyton a velem szemben lakó angol miss ablakain és kapuján tévedeztek.

Szükségtelen is talán megjegyznem, hogy számtalan félelmet és évet hallgattam ilyformán kereszti, mig aztán végre csupa unalom és nem valami komolyabb passziótól leraktam vizsgáimat, meg a legutolsó is.

Hát ebből az időből, midőn még csak hajszosodásnak indult ifju voltam s szívem, lelkem minden egyes szoknyasuhogásért lelkesülni tudott, midőn szerelmi vallomásokat is tettem, a hol szükség volt hát versbe is, — hát ebből az időből akarok a csinos angol missről egy érdekes, engemet is közelebből érdeklő kalandot elbeszélni, mely multam epizódjai között élénk helyet foglal el.

Sokszor ültem, sőt időmnek legnagyobb részét ablakomba töltöttem. S ilyenkor komoly, és mely megfigyeléseket tettem az áttellenes ablakon, ahol a csinos angol miss lakott. Már szinte jobban tudtam napi programját, mint ő maga, s így történt meg, hogy minden egyes pontjára készen állottam haditervemmel, mert valóságos ügyes taktikával eljátszott csatározás volt ez a mit mi ketten műveltünk. Én mindig támadtam s ő mindig védett és győzött, győzött haragos, komoly pillantásaival, melyeket aranykeretű czvikkerén át lövelt felém. Én aztán mindig visszavonultam, lelkesültségem sohse ragadtott tul az illendőségen.

Pár vonással le is rajzolom missemet, ki hideg, merev tekintetével hiven jellemezte nemzetét, oly hideg pillantásokat tudott kifejtetni, hogy a legforróbb napon is hideg borzongás futott át testemen, ha láttam. A miss czvikkert viselt, finom orrocskáját sokszor olyan

kegyetlenül kiveresítette, hogy ószinte sajnálatot éreztem iránta, szöke haja volt tudós nőhöz illő fonatba fejköré rakva, szeme színéről precíz adatot nem tudok, mert ebbe sohse lehetett belenézni, mindig igyekezett elbujni a férfitekintetek elől. Kezében talán pompadur helyett mindig a William Janes dictionary-jét hordta. Maskülönbben öltözéke, mozdulatai valóságos telivér angolra vallottak, tehát valószínűleg direct angolországi lehetett.

A neve miss Cecily volt, miss Cecily volt az, kiért annyi félelmet hallgattam, s kibe veszedelmesen szerelmes voltam egy ideig.

Miss Cecily nagyon áthatatos volt, s nagyon komoly elhatározással kellett bírnia, mert órahaszat elővasott az ablakban, mialatt én kitarással szemléltem, anélkül, hogy bár csak egy pillanatra is felvette volna szemét a könyvről, pedig tudnia kellett okvetlen, hogy én is az ablakba vagyok.

Sokat törtém a fejemet, hogy mikép lehetne hozzá közeledni, mert azt hiszem, hogy minden angolsága daczára is lehetett volna egy pár pillanatot, mondjuk órat eltölteni. Vízitelni nála, azt nem mertem, mert féltem, hogy esetleg ki fog utasítani, azért inkább nagyvárosi módon az utcán igyekeztem közeledni hozzá. Sokszor elkezdtem: Kisasszony, ha megengedi, — de már tovább nem folytathattam olyan haragosan nézett rám, féltem, hogy még utóljára nevezett szótárt hozzám fogja vágni. Mar e tekintetben igazán nem mutatta ki az angol emancipált szellemet, sőt mi több e naptól még ablakát sem nyitotta ki, ettől az élvezettől is cizart engemet. Még leckeóráira is az épület hátsó kapuján tavozott. Minden alkalmat megszakított, hogy találkozhassak vele vagy lathassam őt.

Ez a vislet végkép elkezerítette szívemet az angol miss ellen, már most hiába lestem az ablakot, nem láttam őt többé, hanem helyett, ha kinéztem az ablakon láttam számtalan felém vigyorgó suszterinasnak az arczát, mit máskor észre se vettem. Ez már sok volt, minden véretem fellázította s már bosszúállásról álmodoztam, megakartam magamat boszulni az angol missen.

Ezóta kezdtem feljárni az egyetemre s boszuállási terveket szöve, hallgattam az unalmas előadásokat. Valami pikáns boszu után vágytam s sokat törtem ennek módja felett az eszemet... és végre egyszer megtaláltam.

Borzasztó csuf idő volt, a hűvös eső erősen kövér cseppekben hullott az aszfaltjárda, honnan a setáló közönség, ki hazulról elindulva szép időt kapott s így az eső ellen nem volt felfegyverkezve, — siető léptekkel igyekezett menekülni. Férfiak a legközelebbi kávéházakba, hölgyek pedig a kapuk a'á húzódtak, s kivéve egy pár virtuoz suszterinast, az egész utca egy perc alatt kiürült. Olyan csuf idő kerekedett, mikor az ember a kutyáját sem szivesen engedi ki.

Egy kávéház ablakából elmélázva szemléltem a nyüszgő tömeget, nálam volt esőtartó, mert hazulról elindulva már borult idő volt s a legelső kezembe akadó graciosát kezembe vettem.

Amint a menekülőket néztem, egy épen szembelevő kapu alatt az én angol missemet pillantom meg, amint szoknyáját felcsipve, hóna alatt a szótárral, — türelmetlenül pillant majd órájára, majd az egyre jobban feketülő egboltra.

Gyorsan határoztam, felvettem kacsuk kabátomat s a miss orra előtt fogok setalgtatni esőtartóm-al, hadd kívánja meg azt. Kileptem a kávéház ajtaján s egy hirtelen felfedezesem megváltoztata tervemet, rohantam a miss felé felajánlani neki esőtartómat.

A miss örömmel fogadta ajánlatomat s én advariansan a háta mögött kinyitottam a vézetes esőtartót. A miss semmit sem vett észre s én nem győztem eléggé hálát adni a sorsnak, mely ennyire elősegíté tervemet.

Felórát gyalogolhattunk így a zuhogó esőben midőn végre a miss célnál volt, bucsuzni készült, én újra hátamögött lehuztam az ernyőt s ő még mindig nem vett észre semmit. Sietve szaladt fel leckeórájára, nem vette észre, hogy egészen csorog határol a víz, esőtartómnak egy cikke el volt hasadva s ezt használtam fel bo-zum keresztülvitelére.

Milyen édesen gondoltam azon perczekre, midőn ő keserű csalódással fogja észre venni rászédését. Természetesen azonnal felmondtam lakásommal...

— **A hirdetési bélyeg eltolása.** A hirdetési bélyeg s ezzel együtt a plakát, valamint a naptárbélyeg megszüntetéséről szóló törvényzikk megnyerte a királyi szentesítést, melyet a hivatalos lap jun. 17-iki száma közöl és törvényes kihirdetést jelent. Julius hónap elsejétől kezdve semmiféle hírlapi beiktatás után (sem hirdetés, sem közlemény, sem apróhirdetés után) a szokásos 30 krajczáros bélyegilletéket megfizetni nem kell; a hirdetések (plakátok, az utcán osztagotott reklámzárók, újságmellekletek) után eddig beszédelt egy és két krajczáros bélyegilletéket sem, végre a naptárbélyeg is megszűnik és pedig az 1901. évre szóló naptárak már az 1900. év folyamán alatt bélyegtelenül kiadhatók és áruba bocsáthatók. A törvényzikk, 1900. év június hónap 4-én nyert szentesítést és június 12-én kihirdetett az Országos Törvénytárban.

Gróf Majláth püspök bérmantja.

A következő tudósítást tettük: A fáradságot nem ismerő főpásztor töretlenül energiával, bámulatos kitartással ma egy hete delután ment városunkba a Homoród mentére számos kecsi kísérőben. A kecsi tetőn zuhogó esőben, a nem katolikus falu népétől körülvéve: Benedek Imre főszolgabíró üdvözölte a főpásztort férfias, helyesen átgondolt beszéddel. Szent-Mártonban Jakab Gyula nyugalmazott alispán és Orbán János gyógyszerész. Karácsonfalván, Remetén, Zsomborban szintén kitett a nép magáért, ami kétség kívül nagy érdem vegyes vallásúak között s főképen meggyekben, hol a lelkiismeretlenül szított túrelmetlenség napjait éljük. Nem lehet kellőképpen méltatni azt a jóleső figyelmet, melyet az almási unitárius pap, Ajtai János tanúsított akkor, mikor lövetei útjában, hívei élén üdvözölte a püspököt, akit meglepett ez a szívvel, nem várt figyelem s igen kellemesen érintette. Valóban papi beszéd volt, telve nemes gondolatokkal, finom tapintattal, a munka, az erdem el nem vitatható méltánylásával. Látszik, hogy tiszta fő bir önálló felfogással, melyet Udvarhelyről beküldött hírlapi hazugságok meg nem tántoríthatnak. Korrek magatartása állásának dísz, egyenlőségének intellektuális beszet ad; a nép lelkievesztésére hivatott; vajha mindenkiről ezt mondhatnók, hogy egyszer már legyen boldog az udvarhelymegyei székely is.

Impozáns volt a lövetei fogadtatás; Ráduly Sándor jegyző köszöntötte csinos beszéddel. Majdnem két egész napot töltött hívei körében. Ezernél többet bérmált és gyónatott, szokott türelmével hallgatta ki az iskolás gyerekeket, buzditván szeretetre méltó modorral minden jóra. Este igen kellemes meglepetésben részesítették: a Mária-társulat tagjai adtak szerenádót, gyönyörű egyházi dalokat énekelve, melyeknek hangjai a szép nyári est csendjében valóban áhítatra gerjeszték a hallgatók szívét.

Ez volt a kitűzött program szerint az utolsó bérmálóhely; távozása benső és érzelmeivel teljes vala. Bucsuzására kivonult az egész falu, élén négyszáz koszorú lányval; kocsija alig haladhatott. Jóságos bucsuközönségére az öregek sirtak, az ifjak pedig áldástadó kezét valóságos esőköstrómmal vették körül s csak úgy hömpölygött, szaladt a néparadat az uton, patak mentén, a falu határán tal kilométer távolságra szemszendett handérium után. Mikor kocsija befordult a vadregényes Dobogó-völgybe, ágyulóvés jelezte, hogy Szentkeresztbánya is fogadni akarja. Bevezetésül igen kedves epizód volt, mikor az alsó tárnánál egy kis bányász-csapat sorfala fogadta munkás ruhában, égő mécsesek kezükben, kiknek nevében Lázár Albert bányaőr beszélt röviden, ügyesen. Aztán újra szólt az ágyu s feltűnt az alsó zuzónál nemzeti trikolortól ékes díszkapu. Itt, a fenéky házájában nem esoda hogy a legnagyobb, egyúttal a legszebb kapu volt, melyet fogadására ezen útjában állítottak. A kapunál várta a bánya telep ura Lániczky Sándor bányaügyi ruhában, mellén a Ferencz-József-renddel, mellette neje, Dániel Károly p-tári igazgató, Lániczky József bányaigazgató, fehérruhás lányok, munkások s nagy közönség. Lániczky a következő beszéddel fogadta:

Metőságos gróf Püspök ur!

A bányaász a bányaaszt így szokta köszönteni: szerencse föl! En a kicsiny bányaász ezen bánya telepen, a föld alá bujva nagy munkával keresem az embertársaim földi boldogítására szolgáló kincseket.

Köszöntöm méltóságod magas személyében Erdélynek püspökét a nagy bányaaszt, a ki az emberek lelkében önfeláldozó fáradsággal gyűjti az örökkévalóságnak kincseit.

Szerencsésnek érzem magam, hogy a méltóságos gróf püspök ur magas személyében a magam, családom és nagyobb családom: bánya munkásaim nevében bánya telepemen üdvözölve, igaz tiszteletünk és őszinte szeretetünknek adhatok kifejezést.

„Szerencse föl!”

Igen, a bányaászok e jellegével köszönöm kegyes és jó főpásztor urunkat, kívánva, hogy az isteni kegyelem minden munkáját tegye szerencsésé s attól ne vonja meg áldását, apostoli buzgósságu működését pedig állandó siker koronázza.

A jóságos Isten hallgassa meg azon kérésünket, hogy a mi szeretve tisztelt püspök urunkat hosszas időközön állandó jó egészséggel tartsa meg és éltesse, hogy a ma meglevő buzgalomával soká munkálja egyházunk, edes hazánk s a szegény, de jóindulatokban gazdag székely nép boldogságát.

Éljen! Éljen! Éljen!

Hogy e keresetlen szavu, szívből jövő és szívhez szóló beszédre miként válaszolt a főpásztor, kiki elgondolhatja, ki valaha hallotta. Aztán megteintette a kapaverőt, az esztorgalmúhelyt, majd kiment a temetőbe s felszentelte a bányaanyagotól ajándékozott s Jézus szent szívének dedikált vaskeresztet s alkalmi beszéddel oly nagy hatást keltett, hogy még azok szeméből is könnyeket csalt ki, kik mint kísérlet, már megszokták a püspöki beszédeket. Majd az iskolába ment; megnézte az ideiglenes tantermet, utat igért; kikérdezte a gyerekeket s olyan jól találta magát körükben, hogy alig tudott tőlük megválni. Aztán látogatást tett a Lániczky családnál.

Nagyon lélekemelő és ünnepies hangulatu volt az

a kedves kis jelenet, a mikor a ház nagyműveltségű és fenkölt gondolkodású urnője fehérruhás leánykai környezetében a bejárónál fogadta a főpásztort és csinos bokrétaival kedveskedve igen szellemes beszédben üdvözölte. Aztán rögtön villáreggelibe ült, melyhez hivatalos volt az egész kíséret is mintegy 28-an, villáreggeliben azonban — ismerve Lániczky Sándornak, vármegyénk e munkában és szorgalomban megismosodott jellemű emberének és nevének népszerűségét, híres vendégszeretetét — valóságos lukullusi ebédre öntötte ki magát, pedig bőji lévén, nem kis próbára tette a háziasszonyi ügyességét. Az idő azonban nem várván, távoznia kellett, hogy a delutáni vonathoz elérkezhesék; főúri eleganciával közszönte meg a szives vendéglátást, sajnálta nagyon, hogy programjában nem szánt egy egész napot Szentkeresztbányának s Ugron Gábor pompás négyesfogatával elrobogott.

A vonatnál már nagyközönség várta s az ifjuság (fiuk, leányok), a mi láthatólag igen kellemesen érintette. Aztán Hollaki főispántól s nejétől, valamint neje nővérétől, Ugron Gábertól, dr. Török Alberttől, az állomásfőnöktől s mindenkitől, kik csak hozzájuthattak, szívesen elbucszva vonatra ült, mely hatalmas éljenzések közt elrobogott. Így végződött egy nagyszívű egyházfedelem hathetes bérmaköntuja, melyen hirdette az Igét, mint apostol, betegekét látogatott; lelki s anyagi jöbbletűkről püspökileg gondoskodott, szegényeket vigasztalt, a szorgalmat és jó erkölcsöt jutalmazta, árvaakat felruházta, több helyen több ezer építési költséghiányt pótolott, hat külsőnek új iskolaépítet igért, ő, a „sötétség” apostola. Sokan sirattak, sokan áldják őt, ki gazdagon jött, szegényül távozott. Nem mulaszthatjuk el, hogy nyilvános elismeréssel ne adozunk a megye három derék főszolgabirójának, kik s különösen dr. Demeter Lőrincz (1 hónapon át) hivatalos pontossággal, a legnagyobb előzetekénységgel támogatatták fáradsó munkájában Ők mindenütt ott voltak, láttak, hallottak, tapasztaltak. Beszélhetnek azoknak, kik még nem látnak, nem hallanak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **T. Olvasóinkhoz.** A Székely-Udvarhely mai számával lezárjuk az 1900. évi hatodik évfolyam első felvétét és egyúttal előfizetést nyitunk a második felévre. Felévtizedes mult áll mögöttünk sok küzdelemmel telve. Dicsekvés nélkül elmondhatjuk, hogy küzdelmeink és kitűzött célunkért hozott áldozataink, eredmény nélkül nem maradtak. A Székely-Udvarhelyt ma már nemcsak a vármegye minden újságolvasója, de az e vármegye ügyei iránt érdeklődő nagyközönség is országszerte ismeri és nagybecsű támogatásával megüszte. Hála és köszönet m. t. olvasóink és munkatársaink dísz gárdájának mindezekért. Kérjük, tartsák meg hazafias támogatásukat jövőre is a Székely-Udvarhely számára. Mi jövőre is ellentétlva minden önös érdekekét célzó kísértesnek, csakis az általános közös, béke, a közérdek pártatlan, igazságos és lelkiismeretes szolgáltatásban maradunk. Nehéz feladat, de ha m. t. olvasóink és munkatársaink ebben továbbra is támogatnak, hisszük, hogy célzt érünk erős akaratú, félévtizedes multunk nyomdokain haladva. Bárhonnán, bárkitől jövő, vármegyénk közigazgatását, közzagdaságát, közművelődését, társadalmát érdeklő rövid, tömör, minden sallangtól, fölösleges szószaporítástól, személyeskedéstől ment közleménynek, szépirodalmi műveknek ezután is tért nyitunk, hogy ezzel székely anyavármegyénk közügyeinek szolgálatát tehesünk. A Székely-Udvarhelyt a fűrdő-ideny alkalmából bárhova — ha még többször is változtatják helyüket — utánküldjük t. előfizetőinknek. Az előfizetések mielőbbi szives megújítását s az esetleges hátralékok sürgős kiegyenlítését kérve, lapunkat további kegyes támogatásukba ajánljuk. Kiváló tisztelettel: „**Székely-Udvarhely**” szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **Bartók György erdélyi ref. püspököt** Seps-Szt.-Görgyön a lakosság nagy szeretettel fogadta, a város határán diadalpakt állítottak tiszteletére. Mint örömmel értesülünk — Bartók püspök városunkat is szerencséselteti fogja látogatásával és felkeresi vármegyénkben levő igen tekintélyes számú híveit is. Városunk és vármegyénk közönsége általános és vallás különbség nélküli óhajának felel meg a kiváló szónoki tehetséggel megáldott püspök ezen elhatározásával. A hangulatból itélve, biztosan jellezhetjük, hogy nemcsak evang. reform. híveinek, de másfelekezeteknek is a legrokonszenvesebb fogadtatására bizton számíthat. Hozza Isten minél előbb!

— **Személyi hírek.** Perli Mórész es. és kir. tábornok e hó 18-án a delutáni vonattal városunkba érkezett s megszemlélvén a helybeli katonaságot, 20-án reggel visszautazott székelyére.

— **Igen érdekes képviselői közgyűlés.** Székely-Udvarhely anyaváros képviselői tegnap délelőtt Demeter Dénes tanácsos elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. E közgyűlés az érdekesnél is érdekesebb tárgyakkal dicsekedhetik. Elnöki megnyitó után Bod Károly ev. ref. tanár, képviselő interpellációjára, az elnöklő kijelentette, hogy Gyarmathy polgármester azért nem elnökölt, mert szabadságon van. Ezután Csillag József képviselő kérdésére azt felelte, hogy Gyarmathy polgármester felfüggesztését az erlendől leiratunk a tárgysorozatban történt leérkezése miatt nem lehetett a tárgysorozatba felvenni. Többek felszólalása után a képviselő kimondotta, hogy a július 1-én megérkező Hegedüs Sándor kereskedelmi minisztert, Székely-Udvarhely város nevében Gyarmathy Dezső dr. szabadságon levő (időközben azonban állásától felfüggesztett) polgármesterrel

ohajtja üdvözölni s e ezélből július 1-ére behívják. A közoktatási miniszternek a városi elemi iskolák államosítása ügyében küldött leiratát, miután az ev. ref. egyház nyilatkozata még hiányzik, nem tárgyalták. Bod Károly azonban megjegyzi, hogy a közokt. kormány a legmórhóbb elbánásban részesíti e nyomorult várost. A küküllői hid újrapépítése végett kitűzött tárgyalásra Gyarmathy Ferencz, Hlatky Miklós, Jánosi Gyula tisztügyész és a polgármesterből álló bizottságot küldtek ki. Bod képviselő előlegesen itt is megjegyzi, hogy a bizottságot jól választák meg, mert a várost mindenütt mellőzik. H. sztmártoni új vásár engedélyezését nem véleményezik. Bejelentik, hogy Szent Bálint virilista ebbeli jogát átruházta Gyertyánffy Gáborra. Az elemi iskola V. osztályát szükségfeletinek tartván, nem állítják fel. A IV. o. tanítója fogja azokat is oktatni addig is, míg remélhetőleg az államosítás megtörténik. A reáliskola és elemi iskolák ifjuságának játszóhelyet ingyenesen adnak. Az aszfalt folyókának vasrészcsészát Papp Zakor Andre helybeli tekintélyes vaskereskedő vállalta el folyó méterenkint 7 k. 80 filléretért arlejtés után. Az építészeti hivatalnak aszfaltépítési felügyeleti díjába az építési alaphól 250 koronát előlegeznek. Ezután az aszfalt bizottság egyes intézkedései felett vitakoztak 3^{1/2}-ed óráig s végül is napirendről leverték. A tanács előterjesztését a kémeny-seprői kerületek megállapítására nézve elfogadták, mely szerint a várost 3 kerületre osztják fel. Tóth József városi kémeny-seprő kérését — melyben Tóth kimutatja, hogy a szombathalvi kémeny-seprő már többször chltették tolvajságrért s így a kémeny-seprőre nem alkalmazható — mellőzendőnek határozták. Az Andrássy emléktábla létesítésére 25 koronát megszavaztak. A szepmüvészeti társaság kérését alap hiányában tudomásul vették. Végül Kassay Albert városi orvos, Galffy Andre főjegyző, Rápolthy Károly leveltáros és Lakatos József pénztáros részére 6—6 heti szabadságot engedélyeznek. János Jánosnak pedig 4 hetit. A közgyűlés fél 1 órakor véget ért.

— **Intalomjátékok.** Szabolcsi József, az itt működő szintársulat tehetséges tagja kedden, e hó 26-án tartja jutalomjátékát, mely alkalommal az „Ingényelők” kerülnék előadásra. — Csütörtökre S. Török Kornélia az „Örült vagy szent” című darabot választotta jutalomjátékául. Ezenkívül még csak hat előadás lesz. Ajánjuk a közönség szives pártfogásba.

— **Hegedüs minisztert** városunkban — előreláthatólag — nagy lelkesedéssel fogadják. A különböző bizottságok lankadatlanul üresnek a fogadás részleteinek megbeszélése ezéljából. A tisztelgések a következő sorrendben vannak megállapítva: I. Deléltől 10 órakor a helyi iparkiallítás színhelyén a helybeli iparosok összes tagjainak együttes tisztelgése és az iparosok kérvényének átnyújtása. II. Deléltől 10 óra 15 perczkor az áll. kö- és agyagipari szakiskolában: ezen szakiskola tanári karának és felügyelőbizottságának tisztelgése. III. Deléltől 11 órakor a vármegye házánál: I. Róm. kath. lelkeszek. 2. Gör. kath. lelkeszek. 3. Ev. ref. lelkeszek. 4. Ag. ev. lelkeszek. 5. Unitárius lelkeszek. 6. A helyben állomásozó katonai tisztikar. 7. Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának küldöttsége, mely egyszerűsmind kérvényt nyújt át a héjasfalva—sz. udvarhelyi h. e. vasutnak továbbépítése iránt. 8. Parajd vidék közönségének küldöttsége, mely kérvényileg folyamodik ipari érdekeinek felkarolása, illetve valamely ipartelep létesítése iránt. 9. Homoród vidék közönségének küldöttsége, mely az oláhfalva—lövete—hom. oklandi közutnak törvényhatósági ut gyanánt leendő kiépítése ezéljából államsegélyért folyamodik. 10. Együttes tisztelgése a következő hatóságoknak és testületeknek: a) vármegyei tisztviselői, b) Sz. Udvarhely városi tisztviselői, c) kir. törvényzék, d) kir. ügyészség, e) kir. pénzügyigazgatóság, f) kir. tanfelügyelőség, g) kir. államepítészeti hivatal, h) kir. erdőhivatal, i) parajdi sobányhivatal, j) posta-és távirada, k) kir. államvasutak, l) kir. közjegyző, m) esend-örtség, n) ügyvédi kar, o) orvosi kar. 11. Együttes tisztelgése a sz. udvarhelyi középiskolai tanári körnek, a) állami főreáliskola tanári testülete, b) róm. kath. főgymnasium tanári testülete, c) ev. ref. collegium tanári testülete. 12. Az udvarhelyi kereskedő társulat és kereskedő ifjusági kör. Kér. betegsegélyző (?...).

— **Felhívás.** Hegedüs Sándor m. kir. kereskedelem-ügyi miniszter ur ő nagyméltóságának látogatása alkalmából Sz. Udvarhelyt f. évi július hó 1-én déli pont 12 órakor a vármegye házában díszteremben társas ebéd rendeztetik. Az ebéd ára zenével együtt 5 korona. Ez uton is felhívunk mindazok, kik a társas ebédben részt venni óhajtanak, hogy e végből f. évi június 28-án déli 12 óráig a „Székely-Udvarhely” szerkesztőségénél jelentkezni sziveskedjenek. Rendezőség.

— **Polgármesteri állás ideiglenes betöltése.** A Gyarmathy Dezső dr. polgármester felfüggesztése folytán időközben megüresedett állásnak ideiglenes helyettesítését utján való betöltése ezéljából, a törvény értelmében a vármegye alispánja városi rendkívüli közgyűlést hívott egybe e hó 27-ére.

— **Tornavizsgálat.** A helybeli m. kir. áll. főreáliskola tornavizsgálatát f. hó 24-én d. u. 3 órakor lesz az intézet udvarán ill. tornacsarnokába, mely vizsgálatra az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Ma reggel 8 órakor** nyílik meg a helybeli szakiskola remek rajzkiallítása, melyre újlag felhívjuk közönségünk figyelmét.

— **Szinészet.** Mindaddig nem akartunk panaszkodni a közönség részvétlenségé miatt, mert abban a fellegásban voltunk, hogy közönségünk távolmaradásának az az oka, hogy nem ismeri a szintársulatot s bizalmatlankodik. De most már nem lehet bizalmatlanságnak tudni be, mert az eddigi előadások meggyőzhetek arról, hogy Fekete Bela azon ígérétét, hogy minden darabot jól fognak előadni, tényleg be is váltotta. Társulata igen jó erőkből áll, a kik szorgalmasan tanulnak és igazán arra törekcsenek, hogy élvezetes estéket szerezzenek közönségünknek. Ép azért magunk részéről is kérjük a közönségünket, hogy tömeges megjelenésével jutalmazza meg a törekvést. E héten a „Kápolnai csata”, „Tiszt urak a zárdában”, „Üdvöske”, „Béni bácsi” és a „Vasember” került színpa. Különösen „Tiszt urak a zárdában”

Tarcsafalvi Albert Székely hangok ezimű verskötete 2 koronáért a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában és az ország bármely könyvkereskedésében kapható.

és „Béni bácsi” előadását kell kiemelni, a melyek már igazán nem hagytak semmi kíváni valót magok után. A kellemes összhang és kerekded előadás csak emelte a különben is igen jó két darab sikerét. A czím, illetve főszerep mind a két darabban a Fekete Béla kezében volt, a mi már magában véve fel siker. A női szereplők közül pedig különösen Szabalesi Jozephin volt kedves és méltó partneréhez. Elismerőleg kell szólnunk Sárközineről is kinek még eddig minden alakítása sikerült. Nagy Mariskát felesleges d'ésémünk. E hőtén az „Üdvöskében” mint pulkópasztorné tetszett legjobban Igen jó alakításokat nyújtottak még Lukácsy, Csete és Szabolcsi.

A helybeli róm kath. leánynevelő és tanítézet vizsgálati e hó 25., 26. és 27-en tartatnak meg és e hó 28-án hálaadó istentisztelet végeztével d. u. 3 órakor szokott dus programmal évzáró ünnepély lesz. Mindezekre a t. szülőket és tanúgybarátokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

A helybeli időleges iparkiallításra a tárgyak beszállítását kezdend, e hó 26-án okvetlenül teljesíteni kell, mert később nem fogadják el. A kir. reáliskola tornacsarnokában naponta d. e. 9-12, d. u. 4-6 óráig lehet átadni. A kiállított tárgyak elszállítása, illetve visszaadása július 5-étől ugyanott reggel 8-12 és d. u. 2-6 óráig történik.

Üj jegyzők. Jegyzői szigorlat volt e hó 19-én a vármegyeházán Marton Lajos és Vass János nyertek körjegyzői oklevelet.

Az ev. ref. kollegiumban e hó 20. és 21. napján voltak az érettségi vizsgálatok Mezei Ödön dr főgondnok elnöksége alatt, Ballagi Géza sarospataki jogakadémiai tanár, kormányképviselő, Gyártás Endre és Ugron János orsz. képviselők és koll. gondnokok jelenlétében. 16 jelentkező közül betegség miatt 1 visszalépett Ravasz László és Kassay István jelesen; Farczádi Béla, Szen András, Konecz Ferencz, Kovács Lajos, Szabó Kálmán, Szabó Gyula jól; 5 növendék egyszerűen érett és 2-től 1-1 tárgyból 2 hóig visszautasítottak.

Záróünnepély. A székelyudvarhelyi áll. főreáliskola f. hó 29-en d. e. 10 órakor a vármegyeház nagyszobájában tartja meg évzáró-ünnepélyét, melyre a szülőket és a tanúgy barátait tisztelettel meghívja az igazgatóság. A műsor a következő: 1. Koronázási induló Magel árnek „Proféta” cz. operájából, előadja az ifj. zenekar. 2. Erős várunk Luther Mártontól, Bach Sebestyén harmonizálása szerint, énekl az ifj. énekkar. 3. Igazgatói jelentés. 4. Népdalegyveleg czimbalmon előadja Fankovich László VII. oszt. tanuló. 5. Szilágyi Erzsébet Tóth Kálmántól, szavalja Molnár Geza I. oszt. tanuló. 6. „Az is itél” Onódi Antaltól, szavalja Ferenczi Géza VI. oszt. tanuló. 7. Hatodik Sir varie Berlioltól op. 12. Hegedűszó zenekari kísérettel, előadja Solymossy Ákos VII. oszt. tanuló. 8. Die drei Indianer von Lenau, szavalja Verböczi Gyula VI. oszt. tanuló. 9. Corneille Cid IV. fel. 3. jel., előadja Balázs Jenő és Gunné Vilmos VII. oszt. tanulók. 10. Rákóczy induló Dr. Wekerle László szövegére Goll Janostól, énekl az ifj. zenekar.

Az ev. ref. leányiskola e hó 22-én és 23-án igen sikerült vizsgálatokat tartott. Madarász Veronika igazgató és a vezetése alatti tanítónők, tanítók igazán dicsegetés buzgalmat fejtettek ki, mit a fényes eredmény bizonyít.

Az anyakönyvi felügyelő vizsgálat. Kathonay Domokos m. kir. anyakönyvi felügyelő — mint értesülünk — rendkívül szigorú vizsgálatokat tart kerületében. A szomszédos vármegyékben tudósítanak, hogy az anyakönyvi hivatalok vizsgálatánál több anyakönyves ellen fegyelmet rendelt el és többeket állásától felfüggesztett. A nyilván tartások, törvénykönyvek és utasítások rendben való kezelését s leltárba foglalását szigorúan megköveteli.

Elszámolás. A helybeli jótékony növegyesültség f. hó 16-án tartott nyári tanczestélyén befolyt — bejelöljegyekből: 337 korona. Nyakkendők elárúsításából 45 korona. Összesen 382 korona. Ebből kiadás volt 161 kor. 56 fill., maradt tehát tisztázóval 220 korona 44 fillér. Felülfizettek: Szöllösi Sámuel 100 koronát, dr. Valentsik Ferencz 16 koronát, Hollaky Arthur főispán, dr. Damokos Andor alispán 6-6 koronát, Fejes Aron 4 kor., Ehrenreich Jakab 3 kor., özv. Ugron Lázárné, özv. Török Pálné, Gábor Márton, Steinburg Ottóné, Flórián Kristóf, Simó Balázs, Gönczi Lajos, Betegh Pálné 2-2 koronát. Leljek jutalmukat a nagylelkű adakozók abban, hogy e, bár esendben és zaj nélkül, de erayedetlenül munkálkodó humánus egyesületet kitűzött czélja felé haladni segítették. Fogadják ugy az egytet, mint a rendezőség köszönetét özv. Zakariás Józsefné, ki szives fáradozással varratta, árultatta a nyakkendőket s ezzel az est jövedelmét megeléző szép összeggel gyarapította. Valamint köszönet és hála illeti a rendezésben résztvevő urakat, kik élükön Hargita Nándor igazgató ural, nem kimélve semmi fáradságot, hihetetlen rövid idő alatt, ritka izléssel, csimnal diszitették föl a termet, s ugyszólván minden kiadás nélkül egy pár szekér fenyével, mintegy varázsütésre tündérliget változtatták a kopár helyiséget. 1900. június 22-én. Dorosné, e. jegyző.

Kereskedők találkozója. Annak öröme, hogy a Libanon a Gyergyóba vezető út végre valahára járhatóvá vált, a székelyudvarhelyi kereskedők egyrésze és a gyergyószentmiklósi kereskedők július 8-án találkozót tartnak a határszélén, a Cziriák-fele vendéglő közelében. Ez az ut elsősorban Gyergyó vidékének tekintélyes számu lakosságát érdekli, de másfelől Székely-Udvarhely kereskedelmének is előnyére válik a kirándulásban való részvételért 6 korona díjat kell fizetni Gábor Márton b. pénztárnok kezéhez s ezért a kirándulás napján délután 1 órakor rák- és laskaleves, lueskos-káposzta, kétféle sült, 1 sajt, 1 fekete, kenyér, 2 liter jó bor és víz jár. A befizetést ma teljesíteni kell.

A homoródszentpáli evang. refom. egyházközség orgonaalapja javára Homoródszentpálon a Ravasz Miklós kertjében ez évi július hó 8-án jótékonyközlés kosaras tánczvizalom rendeztetik, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja a rendező bizottság: Hegyi Péter elnök, Konecz Károly aielnök, dr. Mester Jenő aielnök, Csopor Géza jegyző, Kiss Jenő ellenőr, Ravasz Miklós pénztárnok. Baczó Gábor, Baltrest Viktor, Barra Sándor, Biró Dezső, Biró Sándor, Ferencz Miklós, Gai-

bel Rezső, Godra Mihály, Göncz Mihály, Jakab Samu, Jozefi Gusztáv, Kádár János, Kiss József, Kiss Mózes, Kovács István, Orbán János, Perl J. Jenő, Ravasz Árpád, Sándor Gergely, Szekeres György, Török Lajos, Úrmösi Károly, Vida Geza, Zappé Béla. Kezdeté d. u. 5 órakor. Belépési díj: személyjegy 1 kor. 60 fillér, családjegy 3 kor. Italokról gondoskodva van. Felülfizetéseik köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A szentmiklósi dalosok sikere. Szentmiklós község Ifjúsági Dalosköre a napokban tánczvizalommal egybekötött igen sikerült estélyt rendezett. A számított dalait, „Ha férfi lelked...” bordalt s még vagy négy gyönyörű népdalt énekelt az ifjúsági daloskör. Közben pedig S. Sófalyi Dénes, Lukácsy Juliska és ifj. Tiboldi Elek, ifj. Lukácsy Mózes, Farkas Elek vig monológot, illetve dialógot és költeményeket adtak elő zajos tetszések között. Bevétel 60 korona 80 fillér, kiadás 21 kor. 40 fillér és így tiszta jövedelem 39 kor. 40 fill. volt. Felülfizettek: Filep János m. kir. postamester Korondról 2 kor., Nagy Ferencz (Sz. Keresztur) 1 kor. 60 fillért, Göncz Károly 1 koronát, Szász Ferencz (Alsó-Siménfalva) 60 fillért, Sándor Géza, Lászlófi András 40 40 fillért, Szentannai Ferencz, Fekete Gábor, Csutak Jozsef, Szász István, Vári András, Fekete Mihály, Kis Zsigmond, Péter József 20-20 fillért, Marosi Sándor, Tiboldi János, Tiboldi Dániel, Demeter Elek, Marosi Dénes, Pap György 10-10 fillért. Felülfizetőknek a rendezőség e helyen is köszönetet mond Előre ifjúság, tied a jövő. S ha munkálkodol, lesz annak idővs eredménye mind szellemileg, mind pedig anyagilag; és a ki nem dolgozik, nem hű fia a hazának, mely „szült, táplál s egykor hantjával eltakar.” A költő is munkára serkent, midőn azt mondja: „dicsőség arra, ki dolgozik, szégyen arra, ki lomban vesztegel.” Dolgozzunk mindnyájan, hogy legyen miénk a legnagyobb jutalom és dicsőség, a saját lelkiismeretünk megnyugtató szözata.

Emléket az agyagfalvi réten. Újabbán adakoztak az agyagfalvi réten felállítandó székelyemlék alap javára: a székelykereszturi unitárius gymnasiumi tanári kar 1749. gyűjtőívén és az I-V. osztályok 1750. sz. gyűjtőívén Sándor János igazgató-tanár által 19 kor. 52 fillért, Fejér Károly 188. sz. gyűjtőívén 9 koronát, összesen 28 kor. 52 fillért; ezt hozzáadva a már begyűlt 2778 kor. 58 fillérhez, az alap összege tesz 2807 kor. 10 fillért. Fogadják a nemesszüvi adakozók hazafias adományukért, a végrehajtó bizottság hálás köszönetét. Sz.-Udvarhelyt, 1900. június hó 16. Ferenczi János, végrh. biz. pénztárnok.

Halállal végződött tréfa. Rugonfalván múlt szombaton id. Kiss Elek földjén kapáltak. Zsidó Miklós 17 éves suhancz Szécsi Lajos kapással minduntalan évődött; birközásra unszolta az idősebb, komolyabb embert. Bár ez többször felszólította, hogy ötlet hagyja békében, a suhancz tovább bosszantotta, mire Szécsit vakdüh fogta el s kapája fokával Zsidót balfültön csapta. Zsidó Mihály — bár azonnal összeesett s orrát, száját és fület a vér ellepte, még magához tért. Gyalog bement Székely-Kereszturra s a kir. járásbírósnál az esetet feljelentette. Zsidó e hó 18-án az ütés következtében kiszenvedett Szécsi Lajost letartóztatták.

A székelykereszturi műkedvelői társulat saját pénztára javára f. é. július 8-án nagyon választékos darabokból összeállított műsorral is tánczvizalommal egybekötött hangversenyt fog rendezni Sz.-Kereszturra a „Korona” vendéglő csak mostanában berendezett nyári mulató-kertjében. Kivannak sok érkeles és anyagi sikert e törekvő társulatnak és buzgó tagjainak.

Szerkesztői üzenetek.

Allodoxia. Igaza van, valóságos tévtan, hamis vélemények jöttek forgalomba. Mi nyugodtan nézzük elébe minden felekezetiesség kedő kritikának. Találva nem érezzük magunkat. Egyszerűen megvetjük a rágalmazókat s szóra sem méltatjuk. Felévezéses munkunk eléggé bizonyos arra, hogy misztán vármegyénk és abban városunk, községeink közigazgatását, közgazdasági érdekeit, köznevelődését és társadalmát — pártoskodás, felekezetiesség és személyválogatás nélkül szolgálta a Székely-Udvarhely. Az igazságos, elfogulatlan bíráló ezt mindig elismeri. **Jövőre** sinces más tervünk. A ki mást beszél lapunkról, rágalmazzza a közérdeket, mely minden oldalra békét, józan munkálkodást, emberbaráti szeretetet és türelmet parancsol — felekezeti különbség nélkül.

Bukarest. K. I. Szives érdeklődésért fogadják hazafias üdvözlőnk. A „Székely-Udvarhely”-et küldük. A névgyekek ára 100 drbonkint 80 fillértől kezdődik. Szivesen vesszük, ha az odavándorolt székelyeink helyzetéről és egyes érdekesebb dolgairól bennünket értesít.

Rugonfalva. Szives értesítését köszönettel vettük s a mint méltóztat látni igen jól felhasználtuk. Kérjük jövőre is gyakori tudósításait. Akad ott mindig valami.

Nemes. A Pálmay-féle Udvarhelyvármegye Nemes Családjai cz. nagyszabásu mű nyomtatása lapunk kiadóhivatalában lázas sietséggel foly. Azt hisszük mi is, hogy szeptember elején szétküldésre kerül. A kik elmosztották a megrendelési jegyet kiadóhivatalunkhoz beküldeni, csakis bolti áron (a mi valószínűleg, tekintve a mű terjedelmét és költséges voltát, 16 korona lesz) szerzhetik meg.

Sz. J. Mondjátok meg... Megmondjuk, hogy verse iszonyuan rossz.

HIVATALOS RÉSZ.

Másolat, Sopronvármegye alispánjától. 10850. szám. Kedves barátink és Atyánkfiai! Ez év április havában vármegyénk legáldottabb vidékeit óriási árvek pusztították el, a hirtelen beállott olvadás, folytonos esőzések és felhőszakadások következtében nagy mértékben megdagadt Rába és Répeze folyók, továbbá a Csáva, lka és Vulka patakok kilépve medreikből és átszakítva a nagy költséggel és hangyaszigalommal évek során át létesített védműveket 88 község gazdag természet igéző határát borították el romboló árruikkal. A hatóságilag folyamatra tett főlvételek szerint a kir: veterák rétek és egyéb mezei terményekben 1.515.651 koronára rug. Házakban és épületekben pedig a megállapított kár 29013 korona; összesül 45 lakóház, megrongáltított pedig 31 lakóház és épület. Az ár összesen 41562 katasztrális holdnyi területet borított el. Maga a törvényhatóság is, melynek sok költséggel épült utai és műtárgyai pusztultak el, tetemes kár szenvedett. Borzasztó el romboló vizek pusztítása, leirhatatlan az elemektől sújtott lakosság nyomora, s károsultak, kik jobb időkbén mindenkor örömmel siettek adományokkal a segélyezendőket gyámolítani végimségükben, most magok is csak a nemes emberbarátok könyörületességétől várhatják szomorú sorsuk javulását. A segélyre szorult min-

denüktől megfosztott inségesek nagy száma annyival is inkább meghaladja a mi anyagi erőnket és áldozatkészségünket, mert a törvényhatóság maga is súlyosan károsult. Hozzatok — kedves barátaink és Atyánkfiai — fordulok tehát a koldusbotra jutott szegény károsultak nevében és bizalommal kérlek benneteket, hogy kegyes adományaitokkal és gyűjtéseitek eredményével a véginségre jutott lakosság szánandó helyzetének javításához hozzájárulni kegyeskedjétek. Hazafiai üdvözléttel, Sopronban, 1900. évi május havában. Sopronvármegye közönsége nevében: dr. Baán Endre, s. k., alispán. — Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 9848-900. alisp. Harom főszolgabíró és polgármester urnak. Sopronvármegye alispánjának fenti átiratát a gyűjtés megkiserlese végett megküldöm. Sz.-Udvarhelyt, 1900. június hó 7-en. Dr. Damokos, alispán.

Körözések. Udvarhelyvármegye alispánjától. 10566., 10805 900. alisp. sz. Székely-Udvarhely város rendőrfőkapitányának, a három főszolgabíró- és valamennyi községi előjáróságnak. Körözés végett értesitem, hogy Homoród-Karacsanfalván f. hó 6-án 2 drb 7-8 éves barnaszőrű herélt ló (egyiknek 3 lába szársa és a hátán nyereghely fehérfoltok vannak, minden más bélyeg nélkül) felfogatott. Valamint magyarszékodi Palatka Jánosnak 1 drb tarkaszőrű, Marosi Sándor, egy éves üsző borja az udvararól május hó 23-án elszaladt. Székely-Udvarhelyt, 1900. június 19-en. Alispán helyett: gróf Lázár, főjegyző.

Járványok. Udvarhelyvármegye alispánjától. 10620., 10778., 10809. és 10812-900. alisp. sz. Székely-Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi előjáróságnak. Közhirretélet végett értesitem, hogy Vágas község sertésállományában járványosan fellépett sertésorbáncz miatt a zárlat elrendeltetett. Továbbá a Szederjes község sertésállományában járványosan, Alsó-Boldogasszonyfalva és Rugonfalva községek sertésállományában szorványosan uralgott sertésorbáncz megszülvén, a vonatkozó zárlat feloldatott. Székely-Udvarhelyt, 1900. június 19-en. Alispán helyett: gróf Lázár, főjegyző.

Szm. 3058-900. tsvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirre tétetik, hogy K.-Oláhfalva községe végrehajtónak Csiki Ambrus odaváló lakos végrehajtást szenvedő ellen 600 kor. s jár. kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó k.-oláhfalvi 988-as t. bje + 2239/2., 2240/2 hrsz. fekvő 1699 korona kikiáltási árban az **1900. évi július hó 26-ik** napján d. e. 8 órakor K.-Oláhfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elfognak adni. A venni szándékozók tartoznak a becsárnak 10 százalékát készpénzben, vagy ovadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni. Az árverés további feltételei a hivatalos órák alatt a t. v. hatóságnál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Sz.-Udvarhelyt, 1900. évi május hó 21-en.

Dr Voith,
kir. széki egyes bíró.

Szám. 1132-900. adóhiv.

Közhirretétek.

A folyó év első felére az adó már esedékessé vált és a III-ik negyedévre fizetendő adó is július hó 1-én esedékessé válik.

Felhívattik emnélfogva mindenki, hogy ugy az esedékes, valamint meg hátralékban levő állami egyenesadó, hadmentességi díj, utadó, illeték stb. hátralékait, tekintettel az idő előrehaladottságára, a városi adóhivatalhoz 8 nap alatt befizessék, annál is inkább, mert az adó végett a végrehajtási eljárás kezdetét vette s az személyválogatás nélkül mindenki ellen a legnagyobb szigorral fog folytatni.

Szekely-Udvarhely város adóhivatala, 1900. évi június hó 20-án.

Gálffy Endre,
adóügyi előadó.

230-1900. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alórt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ennel közhirre teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbírószág 1900. évi V. 93/1 számú végzése következtében dr. Varga Antal ny-szeredai ügyvéd által képviselt Izsák Mendel eskfalvi lakos javára Neufeld Eliás és neje siklódi lakosok ellen 150 kor. s jár. erejéig 1900. évi ápríl hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglatl és 613 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 borju, 2 szekér, 2 nagy üst, 6 hosszú fa, 1 triór, 1 szőrorosta, hordók és házbutorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a székelykereszturi kir. járásbírószág 1900-ik évi V. 93/2. számú végzése folytán 150 kor. tökélovetelés, ennek 1899. évi december hó 27. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 149 kor. 94 fillben bíróilag már megállapított költségek erejéig Siklódon, alperes házánál leendő eszköztésére **1900. évi június hó 26-ik napjának** délutáni 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatlatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sz.-Keresztur, 1900. évi június hó 9-én.

Szalontai Albert,
kir. bir. végrehajtó.

IRJUNK
Müller-féle *tentával.*
TÁMOGASSUK
A MAGYAR IPART!

BAGZÓ LÁSZLÓ
 férfiszabó üzlete
 Székely-Udvarhelyt Főter, a Gyertyánffy-féle kereskedéssel szemben.
 Pontos kiszolgálás! Szolid árak!
 Van szerencsém a m. t. közönség szíves figyelmét nagy választéku legdivatósabb raktáron tartandó férfiruha szövetekkel felszerelt *férfiszabó üzletemre* tisztelettel felhívni. — Azon körülmény, hogy a budapesti első szabászati iskolát sikeresen végeztem, teljes biztosítékot nyújt a m. t. közönségnek, hogy pontos és izléses öltönyöket vagyok képes előállítani. Ezzel és lelkiismeretes kiszolgálással igen tekintélyes vevőkört sikerült megnyerhetnem. Köszönetet mondok a szíves pártfogásért, kérem azzal továbbra is megtisztelni kegyeskedjenek.
 Továbbá még azon sajtóságos kedvezményben részesítem tisztelettel megrendelőmet, hogy azon ruhákat, mik nálam lettek megrendelve, öcsülés esetében mértékletesen, bérmentve javítom és takarítom.
 Kész szolgálattal:
BAGZÓ LÁSZLÓ
 férfiszabó.
 Hazai és angol szövetek! Csinoság és tartóságot jótállás!

Üzlet kibővítés.
Üzlet-áthelyezés!
 Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudására hozni, hogy a Szombathelyi-utczában 2 év óta fennálló fűszer, anyag, festék és liszt üzletemet a felső piacotérre helyeztem át (özv. Csép Istvánné-féle ház), hol azt teljesen újja szerveztem és a mai kor igényeinek megfelelően porcellán, üveg- és lámpa szakmával kibővítettem.
 A nagyérdemű vevőközönség eddigi szíves pártfogásáért köszönetet mondva, kérem szíveskedjenek ezután is becses támogatásukban részesíteni.
 Mindig a legpontosabb és legelőnyösebb kiszó galást ígérve, szíves látogatásukat kérem és vagyok
 Székely-Udvarhely, 1900. május hó.
Szentpétery Gergely.
 Üvegezési vállalat.

BOR
 tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek *valódiságáért* teljes felelősséggel szavatol!
FERNENCEL
GYULA
 jóhírű pinczejéből Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utca) kapható a következő előnyös árakban:
 Nagyban 56 literen felül hektoliterenkint 36 koronától 140 koronáig.
 Kicsinyben literenkint 56 fillértől 2 korona 80 fillérig.
 Részletes árjegyzék, minta ingyen és bérmentve.

Pártoljuk a hazai ipart!
 A Székelyföldön sok olyan sör kerül forgalomba, mely nem idevaló gyártmány, pedig
BÜRGER ALBERT
 marosvásárhelyi sörfőzdéjében
 olyan sör készül, mely bátran velekedhetik a köbnyaival, avagy bármely más külföldi gyártmánnyal.
 Kérjük ennél fogva a nagyérdemű közönséget a székely ipart pártolni és a vendéglőkben csakis
marosvásárhelyi sört
 követelni.
Pártoljuk a hazai ipart!

A Székelyföld
 legmagasabb bérézeitől övezett
„Hargitai klimatikus fürdő”
 június 15-én megnyitott.
 A páratlan hatású fürdők, kénbarlang és ivó vizei eddig is keresettek, sőt nélkülözhetetlenek a reumatikus és más hasonló betegségekben szenvedők részéről.
 Most pedig új alapokra fektetett kezelés és a fürdő fejlesztésének célja mellett — a vendégek kitűnő étellek és italokkal — kívánatra ágyeművel is elfognak láttatni, s ezzel az eddig érzett hiány teljesen pótolva leend.
 Értekezhetni Gsik-Mádfalván Meskó Jakabnál, Csik-Szeredában pedig Görsei Árpád gyógyszerészszel.
Meskó és társai.

Mészáros- és Hentes-üzletet
 nyitottam Székely-Udvarhelyt Kossuth-utczai saját házamban üzleti helyiségben (Budapesti szállóval átellen). — Naponta friss vrsli, szafaládé, lengyelkolbász, parizer, kassai és szepeni felvágottak, friss zsír és túró nálam a legszolidabb árakban, pontos és tiszta kiszolgálással. Ugyanígy friss marha-, sertés- és borjúhúsok is kaphatók. Helyiségemben elkülönítve termények (tengeri török-buzsa), buza, rozs, zab, stb. legelőcsöb elarusításával és legmagasabb árban való megvételével is foglalkozom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Szíves pártfogást és hazafias támogatást kérek, vagyok
 kész szolgálattal:
Balásy Ignác,
 mészáros és hentes.

PANAJOTH ALBERT
 MŰLAKATOS
 SZÉKELY-UDVARHELYT. — KOSSUTH-UTCA 44.
 A t. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy jó nevű üzletemet a jelenkor igényeinek megfelelőleg berendeztem s állandóan raktáron tartok valódi Singer és Medium (posztó-varró), Viberatis gépeimért 10 évig jótállok s vevőimert azon kedvezményben részesítem, hogy a nálam vásárolt gépeket ingyen javítom. A varrógépek raktáromon 33—100 frtig kaphatók.
 A legfinomabb angol kerékpárok és kerékpár-kellékek állandóan nálam legelőcsöb kaphatók. Raktáron tartott gépeimért 2 évig jótállok, 1 és fél óra alatt kerékpározni bárkit megtanítok. Villamos-jelző készülékek, villamos csengők, telephonok, vízvezetéki berendezések a legelőcsöb árak mellett eszközöltetnek.
 Monarch-féle gépek 100 frt. Pesoch-gépek 140 frttól 200 forintig.
 Bármily gépek javítását, lakatos munkák, épületvasalások (rácszatok), sarkerítések készítését saját vagy idegen minták után elvállalom és pontosan teljesítem.
 Tűzelők (takaréktűzhelyek) nagy választékban, kedvező árak mellett, esetleg előnyös részletfizetésre is.
 Teljes tisztelettel:
Panajoth Albert.

Váltó-ekék legjobb kivitelben.
PAPP ZAKOR ENDRE
 vasnagykereskedése
 az „Arany kaszához” Sz.-Udvarhelyt.
 Van szerencsém egy helybeli, mint vidéki nagyközönség igen becses figyelmét felhívni gazdagon berendezett
VASNAGYKERESKEDÉSEMRE.
 Dus raktárt tartok a következő cikkekben: Mindennemű vajdahunyadi vasak, szerzőszámok és rugó aczélok, sodrony-, kovacsolt és gépszemek. Mindennemű szíjgyártó-kellékek, koesi- és szekértengelyek, fűtő- és főzőkályhák. Épület- és butorvasalások. Konyha- és háztartási cikkek.
 Aczél váltó-ekék, gazdasági gépek, legjobb minőségű kaszák, kapák és fenékövek. Valódi chinaezüst, alpacca- és csont-éveszközök. Mehészeti és kertész-eszközök. Legjobb minőségű mülap.
 Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek. Jutányos ár és pontos kiszolgálás!
 Igen becses pártfogásért esedezve
 teljes tisztelettel:
Papp Zakor Endre
 vasnagykereskedő az „Arany kaszához”.
 Portland- és románcze ment-nagyraktár

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.
 Ezen hírneves háziser ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésésként alkalmazatik közönségnél, oszánál, tagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerüzletben kapható van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bertéki utzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
 ca. és kir. udvari szállítók.

Pályázati hirdetmény.
 Az Udvarhelymegye területén székelykereszturi járásban V-ik csoport alatt foglalt községek részéről és pedig Szent-Erzsébet, Kis-Solymos és Oláh-Andrásfalva 2560 lakossal bíró körbábai állás megüresedvén, annak betöltése végett ezennel pályázatot híroetek.
 Javadalmazása:
 1. 100 korona rendes fizetés.
 2. 40 korona lakbérilletmény.
 3. 2 korona díj minden születésnél a közreműködésért, vagy természetben egy veka gabona.
 Ennek folytán felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy folyamodványaikat 1900. évi június hó 30-áig alulírottához annál is inkább adják be, mert a később beérkezettek figyelembe nem vétetnek.
 Székely-Keresztur, 1900. május 30-an.
 főszolgabíró szabadságon:
Dolny, szolgabíró.